

Ulovlige lån til kapitalejere og ledelsen

– *Analyse af anmærkninger om ulovlige lån fra revisor*

Undersøgelse af ulovlige lån i selskaberne

Flere og flere selskaber fravælger revision eller udvidet gennemgang fra revisor i forbindelse med aflæggelse af årsregnskabet. Alene i 2018 fravalgte knap 160.000 selskaber revision eller udvidet gennemgang af årsregnskabet. Det er næsten 130.000 flere selskaber i forhold til 2012, hvor revisionspligten senest blev lempet.

I denne analyse afdækkes det, hvor mange selskaber, der får en anmærkning om et ulovligt lån til kapitalejerne eller ledelsen, samt hvor mange anmærkninger, som ikke kommer frem via revisors påtegning, fordi selskaber fravælger revision og udvidet gennemgang.

Hovedkonklusioner

- Knap 160.000 selskaber har fravalgt at få en revision eller udvidet gennemgang af regnskabet i 2018, svarende til 55 pct. af alle selskaber.
- I stedet får knap 96.000 revisorassistance til opstilling af årsregnskabet, 4.000 får et review af regnskabet og knap 60.000 selskaber har helt fravalgt bistand fra en revisor i forbindelse med aflæggelse af årsregnskabet.
- At så mange selskaber fravælger revision eller udvidet gennemgang betyder, at antallet af anmærkninger, hvor der gøres opmærksom på ulovlige lån ligeledes falder.
- I 2018 fik 2.243 selskaber en anmærkning om et ulovligt lån til årsregnskabet, hvilket svarer til et fald på 84 pct. ift. 2012.
- Fravalget af revision eller udvidet gennemgang betyder også at et stort antal anmærkninger om ulovlige lån mistes og aldrig kommer frem i offentligheden. Det er helt op imod 12.274 i 2018.

K / KONTAKT

Henvendelser
angående
analysen:

Anders Lau
Analysechef
Mail: ala@fsr.dk
Tlf.: 41 93 31 47

Agnethe Larsen
Analytiker
Mail: aln@fsr.dk
Tlf.: 20 56 54 35

F / FAKTA**Fakta om lempelse af revisionspligt**

Revisionspligten er blevet lempet i flere omgange, hvilket har givet flere selskaber mulighed for at fravælge revisorbistand.

Før 2006: Alle regnskabsklasse B-virksomheder er omfattet af revisionspligt.

Fra 2006: Regnskabsklasse B-virksomheder med op til 3 mio. kr. i nettoomsætning får mulighed for at fravælge revision.

Fra 2011: Regnskabsklasse B-virksomheder med op til 8 mio. kr. i nettoomsætning får mulighed for at fravælge revision.

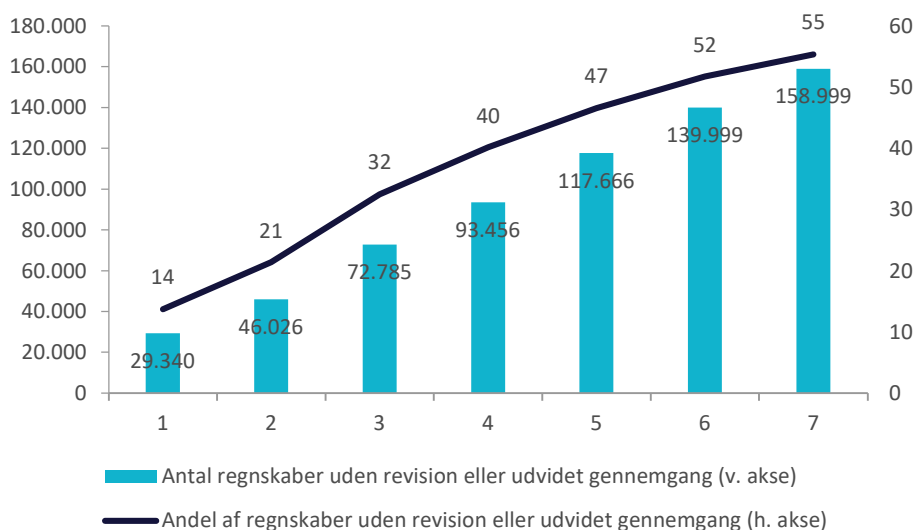
Fra 2013: Regnskabsklasse B-virksomheder med mere end 8. mio. kr. i nettoomsætning får mulighed for at vælge mellem udvidet gennemgang og revision. Holdingselskaber sidestilles med klasse B-virksomheder i forhold til revisionspligten, så holdingselskaber med op til 8 mio. kr. i nettoomsætning på "koncernniveau" får mulighed for at fravælge revision.

Over halvdelen af selskaberne får ikke revision eller udvidet gennemgang

Knap 160.000 selskaber har fravalgt revision eller udvidet gennemgang af årsregnskabet i 2018. Det er en stigning på knap 130.000 selskaber i perioden 2012 til 2018. Ca. 96.000 får assistance til opstilling af årsregnskabet, 4.000 får et review af regnskabet og knap 60.000 selskaber har helt fravalgt bistand fra en revisor i forbindelse med aflæggelse af årsregnskabet.

Denne markante udvikling skyldes gentagende lempelser af revisionspligten siden 2006. Senest med ændringen af grænsen for revisionspligt i 2011, hvor grænsen bl.a. blev forhøjet fra 3 mio. kr. i nettoomsætning til 8 mio. kr.

Figur 1
Udvikling i fravalg af revision og udvidet gennemgang af årsregnskabet, 2012-2018

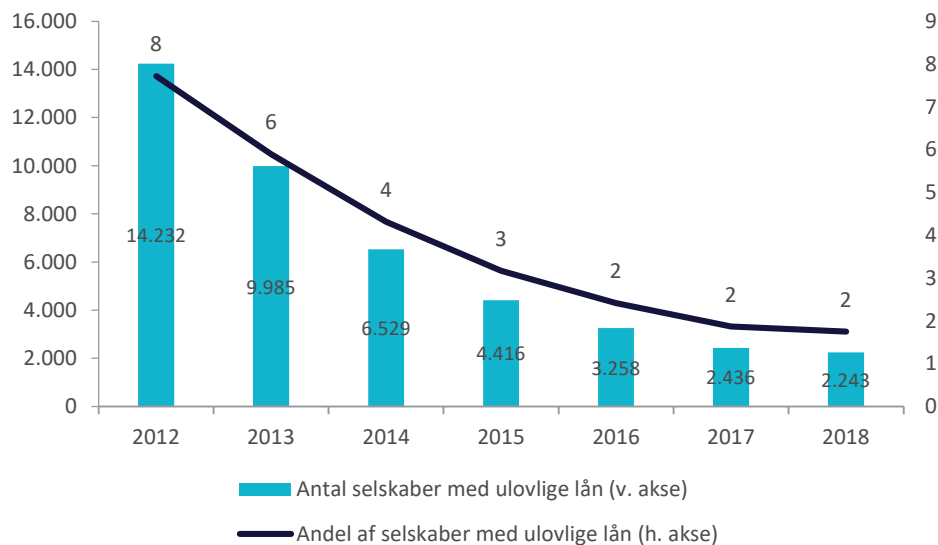
Kilde: Experian, august 2019 og FSR-beregninger

Færre og færre anmærkninger om ulovlige lån fra revisor

Kun i de tilfælde, hvor en revisor udfører revision eller udvidet gennemgang er der mulighed for at gøre opmærksom på et ulovligt lån i regnskabsperioden, fx hvis selskabet har foretaget et udlån, stiller midler eller sikkerhed tilgængeligt for til kapitalejerne eller ledelsen. I og med at færre selskaber bliver revideret af en revisor betyder det samtidig, at der kommer færre og færre anmærkninger om ulovlige lån.

I 2018 fik 2.243 selskaber en anmærkning om et ulovligt lån. Det er knap 12.000 færre selskaber med en anmærkning om et ulovligt lån i forhold til 2012, svarende til et fald på 84 pct.

Figur 2
Udvikling i antal anmærkninger om ulovlige lån, 2012-2018

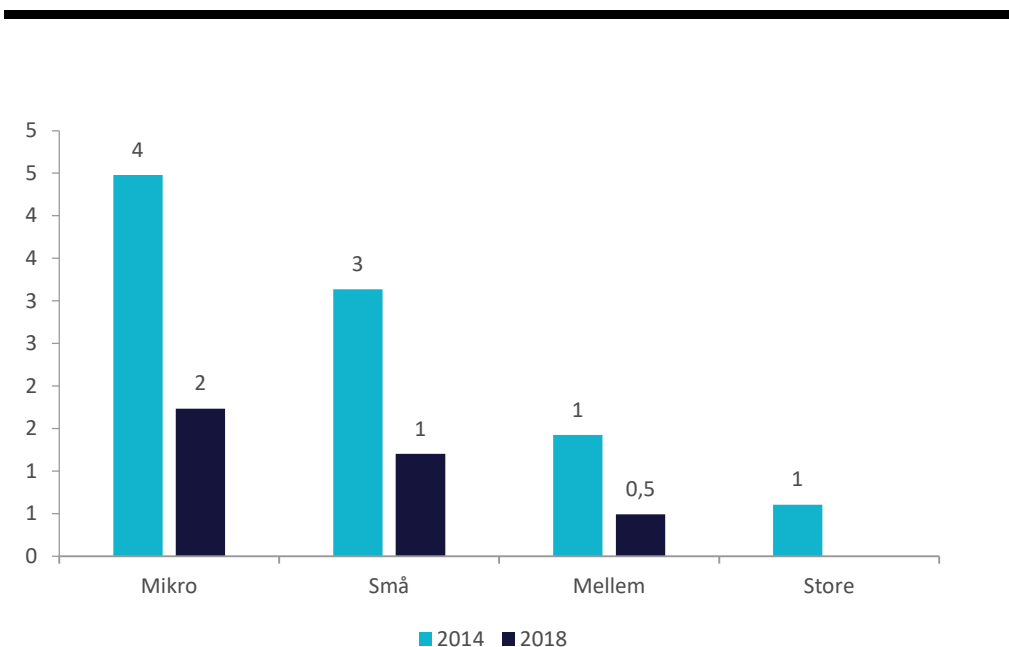

Kilde: Experian, august 2019 og FSR-beregninger

Det markante fald i antallet af anmærkninger om ulovlige lån skyldes selvfølgelig at en langt større andel af selskaberne ikke længere har mulighed for at få en anmærkning om et ulovligt lån, da de ikke får revideret regnskabet eller lavet en udvidet gennemgang. Men en del af forklaringen skal også findes i, at dem som får anmærkninger om ulovlige lån netop er dem, der kan fravælge revision.

I 2014 fik 4 pct. af mikroselskaberne, dvs. selskaber med mindre en 10 ansatte, en anmærkning om et ulovligt lån til regnskabet, 3 pct. af de små selskaber (10-19 ansatte) og kun 1 pct. af de mellemstore (50-199 ansatte) og store selskaber (mere end 200 ansatte) fik sådan en anmærkning. Det viser helt tydeligt, at revisorerne i højere grad fandt ulovlige lån i mikro og små selskaber. Og det er netop dem, der er blevet fritaget for revision og derfor er det i mindre grad muligt at give anmærkninger om ulovlige lån end tidligere.

Figur 3
Andel af selskaber med en anmærkning om ulovligt lån fordelt på størrelse, 2014 og 2018

Anm.: Der er ikke data for tidligere end 2014. Gruppen af selskaber med ukendt beskæftigelse er ikke medtaget

Kilde: Experian, august 2019 og FSR-beregninger

Omfanget af mistede anmærkninger om ulovlige lån er stort

At en lang række af de selskaber, der ikke længere får revision eller udvidet gennemgang af deres regnskaber betyder, at vigtige informationer om ulovlige lån til kapitalejerne eller ledelsen ikke kommer tydeligt frem til offentligheden. Det gør samtidigt myndighedernes indsats sværere for at finde og fastslå, om der kan være tale om ulovlige lån.

Revisor må ikke skrive om ulovlige lån i en virksomhed, når kundevirksomheden alene får opstillet årsregnskabet (og altså ikke reviderer dette). Såfremt revisor finder et lån skal den pågældende få regnskabsafslæggeren til at oplyse herom i balancen som et tilgodehavende. Det er imidlertid sværere for både offentlighed og mere ressourcekrævende for myndighederne at udsøge og fastslå, om der er tale om et muligt ulovligt lån.

Hvor stort omfanget af mistede anmærkninger om ulovlige lån er, er derfor svært præcist at sige. Et konservativt estimat vil være, at selskaber, der ikke får regnskabet revideret i lige så høj grad som de selskaber der gør, vil få en anmærkning om ulovlige lån. Det er konservativt, da det som vist tidligere i højere grad er de mindre selskaber, der giver ulovlige lån og det netop er disse som ikke revideres længere, da de er fritaget for revisionspligt.

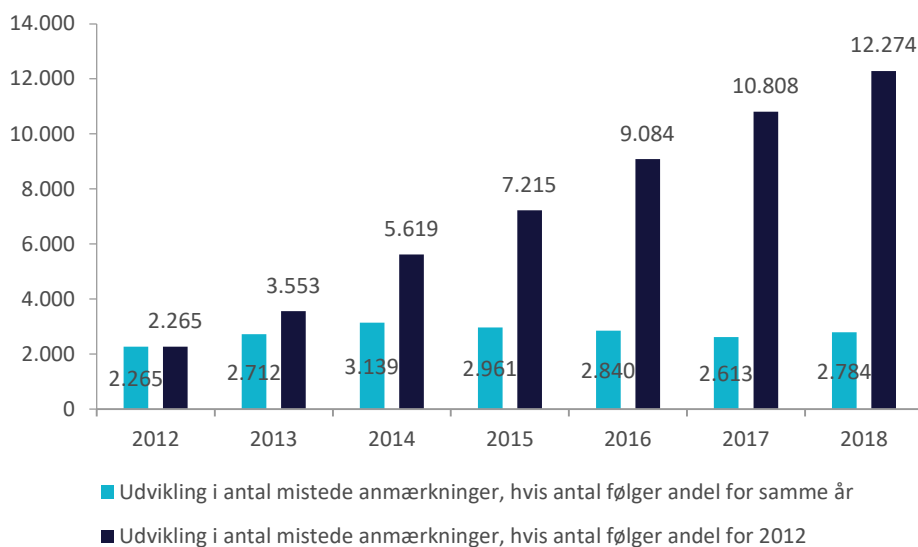
Alternativt kan der tages udgangspunkt i andelen af selskaber med ulovlige lån tilbage i 2012, da lige før den seneste revisionspligttempelse trådte i kraft. Det kan dog overestimere antallet af mistede anmærkninger om ulovlige lån, da flere års økonomisk stabilt og det, at selskaberne har lagt finanskrisen bag sig muligvis have en positiv betydning for antallet af anmærkninger om ulovlige lån.

Det reelle antal mistede anmærkninger om ulovlige lån er altså vanskeligt at opgøre, men ligger formodentlig et sted mellem 2.784 og 12.274 mistede anmærkninger om ulovlige lån i 2018.

Nogle af disse lån vil så omvendt fremgå som tilgodehavende hos nærtstående parter i de regnskaber, hvor revisor har assisteret med opstillingen af årsregnskabet.

Figur 4

Udviklingen i antallet af regnskaber med mistede anmærkning om ulovlige lån, 2012-2018

Kilde: Experian, august 2019 og FSR-beregninger

OM FSR – ANALYSE

FSR - danske revisorer udarbejder løbende analyser og surveys, som tager udgangspunkt i aktuelle og relevante problemstillinger i revisorbranchen og i erhvervslivet mere generelt.

Formålet med undersøgelserne er, at sætte fokus på relevante emner og nyttiggøre den unikke viden som foreningens medlemmer besidder. Det er tilladt at citere fra publikationen med tydelig kildeangivelse og med henvisning til FSR – danske revisorer.